

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:
Cím: *Amerikai vendégek Budapesten*
Forrás: *Budapesti Hírlap*
Bps. 1922 VIII. 4 (Hely) (Idő) (Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás	
Tárgy	910.2
Hely	
Idő	"1922"
Személy	
Helyszám	

Amerikai vendégek Budapesten.

— Harminchét amerikai egyetem képviselője jött el, hogy tanulmányozza Közép-Európa tanulóinak gazdasági helyzetét. — Brentano Tivadar beszéde. — A magyar kultúra dícsérete. —

A háború és a nyomában létrejött békek eredményét s hatását mérlegre téve, azt látjuk, hogy az egyik serpenyő, a mely kárhózzattal, rombolással, szóval minden földi rosszal van megrakva, súlyosan nehezedik alá, míg a másik serpenyő minden megterheléstől mentesen állandóan a levegőben lóg. Az utóbbi időben azonban a mérleg serpenyői mozogni kezdenek. Egészen lassu, szemmel alig észrevehető mozgásról van szó és nem valami változásról, a mely a két serpenyőt egyensúlyba hozhatná, vagy éppen a mérleg mai állását megfordíthatná. Mindössze az történt, hogy a hivatalos Amerika, a mely a háboruban és a békekben résztvett, de azóta mindjobban elfordul Európától, átadja helyét a nem hivatalosnak. A hivatalos Amerika talán éppen azért keveset tudott Európáról, a melyet tapasztalásból csak nagyritkán ismert, a mire a béke évei nem készítették az amerikaiakat, arra most ráveszi a háború és a békek okozta nyomor. Bankárok, tudósok, politikusok és magánosok nagyszámban jönnek a kontinensre, hogy ezentúl ne legyenek kénytelenek ha más hírekre bízni a mugok és mások sorsát. Ilyen európai kirándulásra vannak most az amerikai egyetemek kiküldöttei, a kik Brentano Tivadar budapesti amerikai követ meghívására tegnap Budapestre érkeztek. Huszonöt amerikai államnak harmincöt egyetemét képviseli küldöttség, a melynek ünnepies fogadtatása ma délelőtt folyt le a Tudományos Akadémia dísztermében.

A fogadtatáson megjelent József királyi herceg, Lukács György v. B. t. t., a kormány képviselőjében, Brentano Tivadar amerikai követ, Sipőcz Jenő dr. polgármester, a Pázmány Péter budapesti

tudományegyetem teljes dékani és rektori kara. Apponyi Alberti gróf, a közgazdasági egyetem, a pozsonyi egyetem, a szegedi egyetem, a debreceni egyetem rektorai és helyettes rektorai. Az ünnepséget a Himnusz elénekélése nyitotta meg, melyben az összes egyetemi karok résztvettek. Elsőnek Holkócs Pál dr., a fogadó-bizottság elnöke, beszélt. Utána Lukács György üdvözölte a vendégeket, megemlékezve arról, hogy az amerikai parlament volt az, a melyik nem ratifikálta Magyarországra nézve oly igazságtalan trianoni békét. A magyar kormány és a közoktatásügyi minisztérium nevében Petri Pál dr. államtitkár szólott a kiküldöttekhez. Elmondotta, milyen örömmel látja, hogy a háború utáni Amerika testvéri szeretettel fordul Magyarország felé. Mindamellett nehéz volt Magyarországnak azt a sok jótéményt elfogadnia, mert a magyar nemzet büszke nemzete, és elhatározta, hogy igaz barátsággal és szeretettel fogja visszafizetni azt, a mit Amerika a jótékony és az emberszeretet mézején tett. Látni fogják a kiküldöttek a magyar kulturális és szociális intézményeket s azt hiszi, hogy ittlétük szorosabbá fűzi a két állam közötti kapcsolatokat. Meleg ünnepség közben Brentano Tivadar, az Egyesült Államok követe emelkedett szószóára és a következőket mondta:

— Nagy gyönyörűségemre van, hogy üdvözölhetem a különböző amerikai iskolák és egyetemek tanulóit, mint a világ tanulóinak keresztény szövetsége képviselőit Európába és különösen az ősi magyar királyságba való zarándokutjukon. Nevezetesen látogatása ez a mi amerikai tanulóinknak, mert látható felújítása az intellektuális kapcsolatoknak, mely mint egy egygyéforradásban volt a tanulósegélyezés révén ez utolsó két esztendőben. Látogatásuk célja, a mint látom, megvizsgálni Közép-Európa tanulóinak gazdasági helyzetét és megvinni az amerikai kollégiumoknak és egyetemeknek az eszközök ismeretét, melyek alkalmasak arra, hogy állandóvá tessenék a segítséget. Ha így van, nem találhattak volna

jobb mezőt vizsgálataik számára, sem érdemlegesebb tárgyat, hogy a segítség biztos legyen és jó helyen legyen.

— Magyarország, mely mindig a civilizáció oldalán állott s érte az első sorban haladt, s a tanuláshoz és tudományhoz fényes intézményeit tartotta fenn, a világháború következményeit súlyosabban érezte, mint a többi nemzetek.

— Ebben a városban számos, fényes tudományos intézményt fognak találni, a melyekhez hasonlókat sehol máshol, melyeknek azonban kutató

munkássága és kísérletezései a háború következtében megbénultak, ha egészen tehetetlenné nem lettek a szükséges eszközök híján.

— Nem mondom, hogy e tanintézetek, vagy tanulók segítségért kiáltanak, de tán szabad azt mondanom, hogy más, szerencsésebb országok értelmiségének segítőkészségét méltányolni fognak s hogy ez eszköze lenne a szellemi kapcsok megteremtésének és megszilárdításának tanárok és tanulók közt a mi hazánkban és Magyarországon.

— Magyarok a szellemi törekvések első sorában álltak, ma az elsők közt vannak a tudományos irodalom művelésében s mi, amerikaiak, nem ismerjük eléggé az ő előrehaladott szellemi pozíciójukat, sem a bátorítást és rekonstrukciót és támogatást, melyre szükségük van a világ értelmisége részéről, hogy föntarthatassák a magas színvonalat, melyet elértek s melyet föntartani buzgón iparkodnak.

— Kétségen kívül, az ily barátkozás és érintkezés nagy eredményeként kell, hogy elérjen a nemzetközi megértés dolgában. Amerika úgy tekint a fiatalságra, a mely iskolánkban van ma, mint a holnap államférfiira és vezérségére. Ismételve üdvözölöm önöket a földadathon, melyre kiválasztottak és a tanulmányozásban, melyért ma itt vannak.

Az Egyesült Államok követeinek a beszéde után Sipőcz Jenő dr. Budapest székefőváros polgármestere üdvözölte a vendégeket, a kikhez végül még

Hanuy Ferenc dr., a Pázmány Péter-tudományegyetem protektora intézett néhány szót a magyar egyetemek nevében.

Az amerikai ifjuság részéről *H. C. Gossard*, a tanulmányutat rendező *Yong Men Christian Association* (Keresztény Fiatalemberek Szövetsége) köszönte meg az üdvözléseket. Elmondotta, hogy *huszonöt államból harminchét különböző főiskolának és egyetemnek egy-egy képviselője vesz részt ezen a tanulmányuton.* Útjukban Angliában, Németországban, Lengyelországban, Csehországban és Ausztriában jártak eddig, most Magyarországra jöttek, de nem azért, hogy a látványosságokat nézzék, hanem, hogy a népek szellemét megismerjék. Tulságosan távol voltak Európától, nem volt módjukban közvetlen értesüléseket szerezni. A főiskolák és egyetemek hallgatóinak világszerte kapcsolatra kell kerülniök, Amerika négyszázezer diákjainak Európa diákságával barátságot kell kötnie. A sok propáganda alapján nem tudták megítélni az európai állapotokat, ezért eljöttek közvetlenül megismerni a nemzetek kulturáját. Ha ez a megismerés kölcsönössé válik, kevés talaja marad az ellenségeskedésnek, mert a kulturában megértésre találunk.

Végül köszönetet mondott a kedves fogadtatásért és a vendégszeretetért. A Szózat eléneklése után az ünnep végét ért.